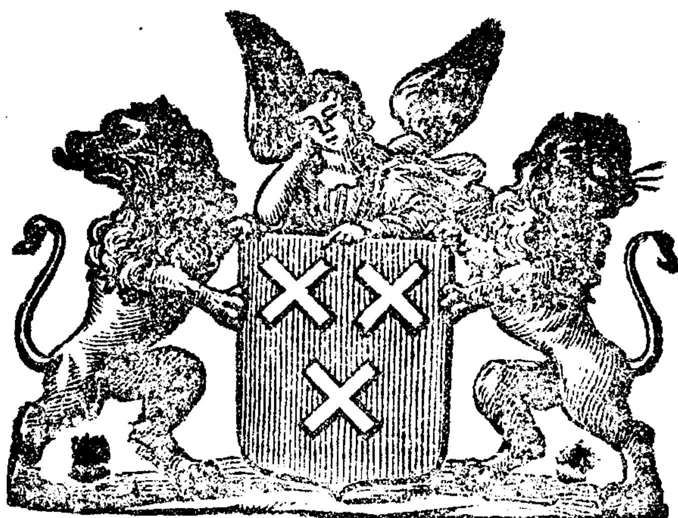
No. 276 | 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 19 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische *Moniteur* houdt het berigt dat de Oostenrijksche graaf *von Dietrichstein* eergisteren zijne geloofsbrieven, als zaakgelastigde van het Oostenrijksche hof in Belgie, aan den minister van buitenlandsche zaken *Goblet* overhandigd heeft. — De Pruissische gezant, baron *d'Arnim* is in den loop van gisteren te Brussel aangekomen.

— De commissie voor het adres van de belgische kamer van afgevaardigden heeft den heer *Behr* tot haren rapporteur benoemd. *l'Indépendant* wil van het ontwerp reeds weten, dat men daarin bij het bewind op het te nemen besluit zou aandringen, om aan Holland geene achterstallige noch te verschijnen interessen te betalen, dan van het tijdstip af, dat er eene eind-schikking tusschen beide landen zou getroffen zijn. Maandag zouden de discussien over het ontwerp-adres aanvangen.

— Te Yperen schijnt men voornemens te zijn om den bekenden abt *de Haerne*, die bij de jongste verkiezingen uitgevallen is, tot afgevaardigden te verkiezen ter vervanging van den heer *de Robiano*, welke zijne demissie heeft genomen.

— Te Ostende bevinden zich reeds een 120 man, door den luit.-kolonel *Charlier* voor de dienst van dom *Pedro* geworven, vereenigd.

— Het bestuur van het sequester der goederen van het huis van Nassau in Belgie, heeft tot den verkoop besloten van 25,000 fleschen wijn, alsmede van verscheidene paarden en equipagien, aan onzen koning of de koninklijke familie behoorende, om, zoo het heet, de opbrengst daarvan tot voldoening van eenige overgeblevene schulden te doen strekken.

— De belgische bladen melden, dat het te Brussel op de tentoonstelling prijkend schilderstuk, van den schilder *Gudin*, de *Pontijnsche Moerassen* geheeten, voor rekening van den Prins *van Oranje* is aangekocht.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren genoteerd: Belg. 96¼,96; Metall. 96,96¼; Braz. 66½; Sp. perpet. 57¼,57; 3 pCt. 38; Uitgest. $11\frac{3}{8}$, ½; Sicil. 90½; Rom. L. 89¼.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den November.

Ook heden zeggen de ministeriele bladen niets belangrijks van de Spaansche grenzen te hebben vernomen, tenzij men als zoodanig mogt beschouwen de bezetting van Irun door een duizendtal insurgenten. Intusschen vermelden de dagbladen van Bordeaux, dat men twee dagen vroeger te Bayonne een courrier van Madrid heeft zien aankomen, die den 2den deze hoofdstad verlaten had, en langs Oloson den weg had genomen. Volgens de berigten door dezen courrier ontvangen, was de toestand van Madrid nog steeds dezelfde, zoodanig, dat namelijk de rust uitwendig niet werd gestoord, doch dat er tevens tusschen de beide partijen eene verbittering heerschte, die elk oogenblik konde losbarsten, en het gouvernement in de grootste verlegenheid zoude brengen, omdat hetzelve zich op de eene, noch op de andere partij durfde noch wilde verlaten.

Uit het officieel rapport, hetwelk door den plaatselijken kommandant, den generaal *Freyre*, aan den minister van oorlog, omtrent het gebeurde op den 27sten der vorige maand, is ingediend, blijkt het, dat de tegenstand der koninklijke vrijwilligers, toen men tot de ontwapening wilde overgaan, ernstiger is geweest, dan vroeger door het dagblad van Madrid is voorgegeven. De koninklijke garde en linietroepen zijn genoodzaakt geworden zelfs met geschut hunne schuilplaats te bestooken, en hebben ook toen nog met groot verlies hen tot de overgave gedwongen. Het getal der gesneuvelden of gekwetsten wordt intusschen niet opgegeven, doch het bedoeld rapport eindigt met de verzekering, dat reeds denzelfden avond de rust volkomen was hersteld.

Een bijzonder berigt uit Pampeluna van den 7den dezer bevestigt dat geheel Navarre door de insurgenten is bezet, en zelfs de genoemde hoofdstad telkens door hen wordt verontrust, zoodanig, dat men zich niet meer buiten de vesting kan vertoonen, en de communicatie aan alle zijden is afgesneden. Dezelfde berigtgever vermeldt dat ook de jonge lieden, in Pampeluna 't huis behoorende, zoodra zich de gelegenheid voordoet, de stad verlaten, en zich aan de insurgenten aansluiten.

In de omstreken van Santander moeten de beide partijen op den 4den dezer handgemeen zijn geworden. Een gedeelte der bezetting was de opstandelingen te gemoet getrokken, en heeft, indien men het bulletin door den opperbevelhebber deswegens publiek gemaakt, gelooven mag, een niet onaanzienlijk voordeel behaald, daar de insurgenten, behalven een zestigtal dooden, een aantal gevangenen zouden hebben verloren.

Ter beurze van heden waren de geruchten, omtrent de Spaansche aangelegenheden, wederom minder gunstig. Er werd gesproken, doch met vond weinig geloof, dat ook Pampeluna de insurgenten in handen zoude zijn gevallen.

— Eene vergadering van bakkersgezellen, die gisteren aan de barriere de Maine gehouden werd, en een vrij onstuimig aanzien kreeg, heeft wederom tot eenige arrestatien aanleiding gegeven. Overigens is er ten aanzien dezer vereenigingen heden niets nieuws.

— Heden (14 *November*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 102,15; op tijd 102,25; 3 pCt. kont. 74,60; op tijd 74,75; Nap. renten kont. 90,90; op tijd 91; Sp. perpet. op tijd 61¾; 3 pCt. kont. 36½; op tijd 36¾; Cortes geopend 17.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den November.

De heugelijke verjaardag van H. M. onze geliefde Koningin wordt heden alhier met de gewone plegtigheid, het uitsteken van vlaggen uit de openbare gebouwen en het houden eener groote parade van het garnizoen, gevierd, terwijl, ter gelegenheid van den heugelijken dag dezen avond in de nieuwe zaal, *Amicitia* genaamd, een luisterrijk bal zal plaats hebben.

— De Luitenant-Generaal, Hertog *van Saxen Weimar*, is van zijne reize naar Duitschland, Zwitserland en Italië teruggekeerd en in de vorige week te 's Hage teruggekomen. De hertog arriveerde laatstleden dingsdag, vergezeld van den heer generaal-majoor *Bagelaer*, per stoomboot van Keulen, te Nijmegen; na in het logement van den heer *J. Lauer*, in het *Hof der Nederlanden* aldaar, te hebben overnacht, zettedon beide de reis met de stoomboot den volgenden dag naar 's Hage voort.

— De *cholera*, die zich dit jaar weder ook in eenige gemeenten der provincie Overijssel geopenbaard had, heeft thans geheel opgehouden.

— Op den 12den der vorige maand is te Lissabon overleden *Jhr. Jacob Boreel* voorheen koninklijk Nederlandsch Minister aan de hoven van Napels en Portugal.

— De Oostenrijksche kamerheer en legatie-raad prins *Felix van Schwartsemberg* is den 12den dezer uit 's Hage te Berlijn gearriveerd.

'S GRAVENHAGE, den 17den November.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* bevindt zich sedert vrijdag in de residentie. Gisteren avond heeft de Prins, met Hoogstdeszelfs Gemalin en drie Zonen, eene voorstelling in den schouwburg met deszelfs tegenwoordigheid vereerd. Ook H. M. de Koningin heeft de voorstelling gedurende eenigen tijd bijgewoond. Morgen zal de Prins de verjaardag van H. M. bijwonen, ter welker gelegenheid er dejeuner ten hove zal zijn en des avonds eene gala-vertooning in den franschen schouwburg zal plaats hebben.

— Heden is het de twintigste verjaardag der gezegende omwenteling, waarbij Nederland het vreemde juk afschudde en de inwoners dezer gewesten tot een vrij volk herboren werden. Ter viering van dezen heugelijken dag wapperden de vlaggen van al de openbare gebouwen en van de huizen van onderscheidene bijzondere personen. Dezen morgen woonden Hunne Majesteiten en al de Prinsen van het Vorstelijke Huis den godsdienst in de Kloosterkerk bij, alwaar onze geachte leeraar, de weleerwaarde predikant *Noordink*, eene uitmuntende leerrede hield, in welke hij aan de heugelijke omwenteling gedacht, aan de weldaden herinnerde, welke Vaderland en Koning gedurende de twintig verloopene jaren, ook onder afwisselende omstandigheden, hadden genoten, en [illegible] hij zijne hoorders in mannelijke taal vermaande, op dien God te vertrouwen, die steeds nabij is dengenen, welke zich op Zijnen bijstand verlaten.

— Sommige duitsche bladen hebben van eene zending van een der baronnen *Fagel* bij de duitsche bondsvergadering gesproken. Daarmede schijnt de te Frankfort zich bevindende niet te zijn belast. Eergisteren is echter een der beide edellieden van dien naam uit deze residentie vertrokken, die, naar men verzekert, in last zou hebben, om met de gezegde Bondsvergadering over het Luxemburgsch vraagstuk te raadplegen.

— Het onderzoek over de ontwerpen der staatsbegrooting voor 1834 is door de afdeelingen der tweede kamer ten einde gebragt. De antwoorden der regering op de gemaakte bedenkingen worden te gemoet gezien. Morgen zal door de centrale afdeeling eene bijeenkomst met den minister van financien, betrekkelijk die ontwerpen werden gehouden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 17den November.

Het adres van antwoord door de afgevaardigden op de troonrede gegeven is van den volgenden inhoud:

Sire!

Met eene levendige tevredenheid zien de afgevaardigden van de natie steeds in hun midden den koning weder, dien zij zich gegeven heeft. Het vertrouwen en de genegenheid zijn de steunsels van Ur. Ms troon, en wij zijn gelukkig, Sire, de vertegenwoordigers van een edel volk te zijn, welks liefde voor zijn koning en zijne instellingen één zijn.

De geboorte van een prins, erfgenaam van de kroon, is eene blijkbare weldaad der voorzienigheid, een nieuwe waarborg van de bescherming door haar bestendig aan Belgie verleend. Deze gebeurtenis zal bij de Belgen diep in het geheugen bewaard blijven, en wij zullen ons altijd, bewogen, de bewijzen van deelneming te binnen brengen, die zich te dier gelegenheid in alle deelen van het koningrijk hebben openbaard.

Wij zijn overtuigd, Sire, dat de hinderpalen, die de sluiting eens eindtraktaats met Holland vertragen niet van de zijde van Uwer Ms. gouvernement komen; wij hopen dat het oogenblik niet verre af zal zijn, waarop de beide landen onderling betrekkingen van goede nabuurschap, op hunne wederzijdsche belangen gegrond, kunnen onderhouden.

De kamer verneemt met eene tevredenheid, welke door het geheele land zal gedeeld worden, dat in het oorlogsdepartement nieuwe reductien kunnen plaats hebben, zonder 's lands zekerheid en onze staatkundige gesteldheid te benadeelen. Zoo op de belgische natie zware lasten hebben gedrukt en nog drukken, legt de schuld daarvan alleen aan de weigering van het hollandsch gouvernement om tot een traktaat toe te treden, 't welk ons smartelijke opofferingen opgelegd heeft; het ware derhalve onbillijk ons de geweldige uitgaven, door dien staat van zaken veroorzaakt, te doen dragen. Wij vertrouwen dat het gouvernement van U. M. met kracht zal blijven aandringen op de ontlasting van de achterstallen van het schuldgedeelte, dat ten laste van Belgie is gebragt.

Met de grootste naauwgezetheid zullen wij het wetontwerp op de militaire pensioenen en de andere voorstellen onderzoeken, die ons voor de verzekering van het lot der burgers, die hun leven aan de verdediging des vaderlands wijden, zullen gedaan worden. De vorderingen onzer troepen in onderrigt en krijgstucht geven ons den waarborg, dat hunne dapperheid en toewijding het land bij eene bedreiging zouden weten te verdedigen.

Wij wenschen ons geluk, Sire, dat de voorspoed van het koningrijk de vermindering der buitengewone belasting op de grondeigendommen veroorlooft; de noodzakelijkheid om een deel dier lasten te blijven behouden zal onzerzijds het voorwerp van het naauwkeurigst onderzoek uitmaken.

De mededeelingen, welke Uwer Ms. gouvernement aan de kamer, betrekkelijk eene schikking met de bank, in hare hoedanigheid van kassier des voormaligen koningrijks, doen zal, zullen met al de zorg, die deze gewigtige handeling vereischt, onderzocht worden.

Wij wenschen evenzeer als U. M. het voorloopig beheer in den staat der finantien niet meer hernieuwd te zien. Onverwijld zullen wij ons met de budgetten van het aanstaande jaar bezig houden en eene wijze spaarzaamheid met de behoeften eener goede administratie trachten overeen te brengen.

Sedert lang verlangt de openbare denkwijs verbetering onzer finantiele wetten. Wij beschouwen als een onzer eerste pligten de grootste oplettendheid te besteden aan de voorstellen, die ons hiertoe betrekkelijk zullen gedaan worden.

De gemeenten en gewesten hebben behoefte aan eene wettige organisatie, en aan het ten spoedigste geraken uit den voorloopigen toestand waarin zij tot heden gebleven zijn. Wij gevoelen hoe dringend het vereischt wordt, ons met de voorstellen, die U. M. ons opzigtelijk deze gewigtige aangelegenheid gedaan heeft, bezig te houden. De noodzakelijkheid van de regeling, bij eene wet, van het publiek onderwijs bestaat niet minder.

Wij deelen wel zeer in de zorg Uwer M. voor 's lands materiele belangen. De groote openbare werken zijn elementen van voorspoed; het groote gemeenschaps-ontwerp, waar de sectien van de kamer zich reeds mede hebben bezig gehouden, daarbij op alle mogelijke wijze zoekende ingelicht te worden, beschouwen wij als een der belangrijkste voorwerpen, die aan onze beraadslagingen onderworpen zijn.

De kamer waardeert den glans, welken de kunsten over het vaderland kunnen verspreiden. Wij hebben korteling het bewijs gehad dat zij in Belgie niet vervallen zijn. 's Lands voorspoed zal haar de middelen verschaffen om zich al verder te ontwikkelen.

Het opregt gedrag van het belgisch gouvernement in de buitenlandsche betrekkingen gaf ons reden te verwachten, dat onze billijke regten er steun bij zouden vinden. Deze regten zijn door traktaten gewaarborgd, van welke de natie, kalm binnenslands, met vertrouwen de opregte en loyale uitvoering verwacht!

Een uit den nationalen wil geboren gouvernement, dat op dien hechten grondslag steunt, kan op eene beslissende medewerking van de zijde van 's lands afgevaardigden rekenen. De groote staatsmagten zullen alzoo het voorbeeld van eensgezindheid geven, waarin het vaderland zijne kracht vindt en die onder alle deszelfs kinderen behoort te heerschen.

Het ontwerp van dit adres, dat in de zitting der afgevaardigden van gisteren gelezen is en daarop dadelijk bediscussieerd, heeft bij deze discussien weinig of geen verandering ondergaan. Men vond het in 't algemeen zoo gesteld, dat alle gevoelens zich er mede vereenigen konden. Echter werden aan het slot der voorlaatste zinsnede, op voorstel van den heer *Gendebien*, de woorden weggelaten, » dat de kamer zich verzekerd hield, dat de koning, bij de ten uitvoerlegging de traktaten, voor de ware belangen van Belgie zou waken." — Bij de discussien vroeg intusschen de heer *Du Mortier* voor eene motie van orde het woord. De minister van buitenlandsche zaken had, zeide hij, bij de sluiting der voorlaatste zitting eene redevoering gehouden, maar geen verslag over de buitenlandsche betrekkingen aan de kamer gegeven. Sedert had de hollandsche minister van buitenlandsche zaken aan de Staten-Generaal een uitvoerig rapport met documenten gestaafd gedaan, 't welk van het der belgische kamer medegedeelde wezenlijk verschilde, en dus, alvorens verder te gaan, mogt de minister zich dan categorisch daaromtrent verklaren.

De heer *Goblet* gaf het volgend antwoord:

» Men heeft u verkondigd, dat in onze buitenlandsche gesteldheid niets veranderd was; de beweegredenen, die mij het stilzwijgen opleggen, bestaan derhalve nog. Wat de documenten waarvan de geachte spreker gewaagt, betreft, zij zijn mij officieel onbekend: hij schijnt aan de waarheid van mijn rapport te twijfelen, omdat men elders de verklaringen der belgische gevolmagtigden weêrsproken heeft. Ik heb eene officieele nota van den staat der onderhandelingen overgelegd, eene nota aan de eenige bevoegde regters, de leden der londensche conferentie, aangeboden; de conferentie heeft deze nota aangenomen en de juistheid van het stuk erkend. Wat wil men tegen een dergelijk document overstellen? Eene eenvoudige rede voor eene vergadering uitgesproken, die men overtuigen wilde, dat men alles voor den vrede gedaan had."

De heer *Dumortier* was met dezen, met de daad, zijdelingsche opheldering van den minister gansch niet te vreden en herhaalde nu nog bepaalder: dat de hollandsche minister van buitenlandsche zaken had verklaard, dat een ontwerp-tractaat aan de belgische gevolmagtigden voorgelegd en hetzelve ten aanzien van vele punten geparapheerd was; dat zelfs de belgische minister toegestemd had in de betaling van de helft der tonnegelden, welke koning *Willem* op de Schelde verlangde. Hij begeerde stellig te weten, of dit waar of onwaar was?

De heer *Goblet* antwoordde op deze tweede vraag, dat de heer *Dumortier* in eene dwaling verkeerde, omtrent de toedragt van zake op de Londensche conferentie; deze was volgens hem dus geweest: de belgische gevolmagtigden waren met het tractaat van 15 November in de hand gekomen; de hollandsche gevolmagtigden, dit niet erkennende, hadden een ander aangeboden; waarvan de artikelen aan eerstgemelden waren voorgelegd, die elk verschil met het tractaat van 15 November hadden afgewezen, verzekerende de minister voorts, dat hij van dat bewust tractaat, in deszelfs geheel, geen kennis droeg dan door de rede van den hollandsche minister, doch weigerde toch ook tevens zich uit te laten, of men al of niet in de betaling van de helft van het tonnegeld bewilligd had, ofschoon hij wederom later, in 't algemeen, verzekerde, dat omtrent de Schelde niets goedgekeurd of geparapheerd was.

Na deze woordenwisseling ging men weder tot de behandeling van het adres over, dat vervolgens met 59 stemmen, tegen één, den heer *Desmet*, werd aangenomen. De heer *Dumortier* onthield zich van stemmen, zeggende, dat hij een adres, 't welk hij niet begreep, aannemen noch verwerpen kon.

Het adres van antwoord van den senaat, dat even als dat van de afgevaardigden genoegzaam slechts de weêrklank van de koninklijke aanspraak is, is gisteren den koning voorgelezen, die er hoofdzakelijk op ten antwoord gaf: dat hij de gevoelens van den senaat met genoegen ontving, en evenzoo met genoegen zag, dat dezelve, met het bestuur, tot 's lands welzijn zoude medewerken, en hij zoo veel mogelijk aan den wensch zou zien te beantwoorden, om het voorloopige in het finantieel beheer te voorkomen.

— De graaf *van Dietrichstein* is gisteren door den heer *Goblet* in plegtige audientie aan den koning voorgesteld.

— Volgens den *Liberal* zijn de onderhandelingen te Zonhoven ten einde geloopen, en de daar behandelde punten met gemeen genoegen vastgesteld. De Limburgsche *Nouvelliste* verzekert echter nog maar alleen, dat men op het punt is de zaak ten einde te brengen, en dat de wederzijdsche commissarissen binnen weinige dagen zouden scheiden.

Den 15den heeft de generaal *Hurel* eene wapenschouwing gehouden over de troepen in den omtrek van Hasselt vereenigd; dezelve bestonden uit 10 eskadrons ligte kavallerie, 6 bataillons infanterie en 2 batterijen. De hollandsche commissarissen van de onderhandelingen te Zonhoven waren daarbij tegenwoordig:

— De Cortrijksche fabrikeurs hebben op het voorbeeld van die van Gent een brief in den *Messager de Gand* doen plaatsen, door 21 hunner onderteekend, hebbende slechts één fabrikeur zich onthouden, waarin zij dezelfde klagten over den staat der fabrieken doen hooren en verklaren, dat zoo men de rampen wilde afweeren, die uit den stilstand der fabriken moet voortspruiten, het daartoe hoog tijd is, zijnde hunne vrees nog vermeerderd door het gerucht dat de pogingen van vreemde zendelingen, om eene vermindering van inkomende regten, te Brussel met een gunstig gevolg schenen bekroond te worden.

— Te Antwerpen heeft eergisteren een droevig ongeluk plaatsgehad. Terwijl een aantal werklieden in het pakhuis van den heer *Delisle*, kanaal de l'Amidon, aan den arbeid waren, bezweken eensklaps de muren onder het gewigt der koopwaren van koffij en suiker, waarmede het gebouw overladen was, en stortteden met een vreeselijk geweld in een. Sommige werklieden hadden den tijd te ontkomen, doch zes hunner werden onder het puin begraven, van welke men er slechts vier nog had kunnen opdelven, waarvan er twee dood en twee zwaar gewond waren.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: Belg. 96; Metall. 96¼, 96; Braz. 66½; Sp. perpet. 56⅝, ¼; 3 pCt 37½; Uitgest. 11¼, ⅛; Sicil. 90½; R. Leen. 89.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den November.

Volgens het *Journal des Debats* heeft het gouvernement tijdingen uit Madrid tot den 4den dezer, volgens welke de generaal *Saarsfield* eindelijk zijne operatien begonnen, en eenige dorpen, die vroeger voor den priester *Merino* partij trokken, onderworpen had. De berigten uit de zuidelijke en westelijke departemen waren volgens het officieel dagblad bij voortduring gunstig. Het gouvernement ging intusschen voort met allerlei hervormende maatregelen te verordenen; onder anderen werden de instellingen van openbaar onderwijs geregeld. Men meende dat don *Carlos* zich den 1sten dezer nog te Castillo Bianco bevond.

— De berigten van de grenzen maken melding van het volgend manifest door don *Carlos* uitgevaardigd:

Karel V, door de gratie Gods, Koning van Castilien, Léon, Arragon enz., aan mijnen waarden en beminden zoon, den Prins van Asturien, aan de infanten, aan de eerwaarde vaders aartsbisschoppen, bisschoppen en prelaten, aan de groot titularissen en *riccos hombres*, eindelijk aan alle mijne onderdanen, saluut! De Goddelijke Voorzienigheid, wier besluiten onbegrijpelijk zijn, heeft mij, door mijnen waarden broeder en heer don *Ferdinand VII*, wiens ziel in vrede ruste, tot zich te roepen, groote verpligtingen opgelegd. Wettige opvolger tot de kroon dezer rijken, zullen mijne wenschen en aandacht steeds op het welzijn gevestigd zijn eener monarchie, die zich beroemen kan *de katholieke* te worden genaamd, en waarvan de trouw aan hare vorsten nimmer heeft gewankeld. Hoewel afwezig en van de vertroosting beroofd om mij te midden mijner onderdanen te zien en in persoon te voorzien in al hetgeen de wonden zoude kunnen heelen, door de omwentelingen geslagen, zal ik echter steeds door alle middelen, in mijne magt, trachten, het storten van bloed, den burger-oorlog, en de rampen, die eene eeuw van regeringloosheid en van wanorde voor het heldenrijke Spanje bereid heeft, te doen ophouden. Geheel Europa (dat slechts bij voorraad de revolutionaire gouvernementen erkent) zal met mijn kabinet overeenstemmen, en des noods medewerken om de orde, en den staatkundigen en godsdienstigen vrede te herstellen. Hoezeer het rijk van St. *Ferdinand* even als in 1820, ook thans, onder eenen overweldigenden standaard, door democratische beginselen bedreigd wordt, zal echter de natie, even als in 1823, de roeping van zijnen Koning beantwoorden.

Een zoogenaamd gouvernement doet zich te Madrid door geweld gehoorzamen, doch ditzelfde geweld zal mijne regten ondersteunen, wanneer de dag, die niet ver af is, zal zijn gekomen, dat ik in mijn vaderland terug keer en mijn bestuur vestige, en te gelijk de krachtdadige maatregelen neme, die alleen in staat zijn aan zoo veel onheils een einde te maken.

De partijgeest heeft reeds vooraf de vaderlijke bedoelingen van mijn bestuur belasterd; de voorzorgen die ik genoodzaakt zoude zijn te nemen om de omwenteling te bedwingen, worden obscurantisme en onverdraagzaamheid genoemd; de voorzigtigheid waarmede mijn bestuur de ware en wettige schulden moet onderscheiden van die welke de uitwerking is van kunstenarijen en oneerlijkheden, zonder voorbeeld, door middel van welke men de natie wilde berooven, noemt men kwade trouw en misdadig bankeroet; het verstand, waarmede ik mij wil toeleggen, om de oude costumes van Kastilien te herstellen, krijt men uit voor teruggaande beginselen; de bescherming eindelijk welke ik aan de godsdienst onzer voorvaderen zal verleenen, door de instellingen, die dezelve steeds voor eene kettersche philosophie hebben bewaard, te doen herleven, heet men een bestuur van duisternis en onregtvaardigheid.

Spanjaarden! Uw Koning spreekt tot U voor de eerstemaal; hij biedt U bescherming, regtvaardigheid, vergetelheid en vergeving voor alle staatkundige daden of gedachten tot aan den 29 september 1833, den dag onzer roemrijke troonsbeklimming. De cortes wettig bijeen geroepen, zullen zich dadelijk vereenigen, om den eed van trouw af te leggen, en de regten van mijnen waarden en beminden zoon, den Prins van Asturien te erkennen.

Deze zelfde cortes zullen de grondwet der erfopvolging bevestigen, waarvan de afschaffing, indien deze mogelijk was, groote rampen ten gevolge zoude hebben.

En zal een ministerie van eere dienst worden ingesteld, opdat de godsdienst en hare dienaren in den boezem van het bestuur eene stem zouden hebben.

Wat de erkentenis der vreemde schuld betreft, zal er eene commissie worden ingesteld, bestaande uit eenige leden van alle hooge kollegien, terwijl intusschen de betaling zal geschorst worden, met uitzondering echter van de koninklijke leening te Parijs gesloten, door het regentschap dat in 1825, gedurende de gevangenschap van mijnen doorluchtigen broeder, het rijk bestuurde.

Om het lot mijner onderdanen zoo veel mogelijk te verbeteren, zal een ernstig stelsel van bezuiniging worden ingevoerd. De civiele lijst van mijn koninklijk huis en gezin zal onveranderlijk bepaald zijn op 36 millioenen. Alle de autoriteiten zullen worden behouden, en de hoofden van het leger zullen hunne rangen behouden, indien zij, immers van het oogenblik dat mijn gouvernement op een punt van het rijk is gevestigd, binnen eene maand hunne onderwerping aan mijn koninklijk gezag inzenden.

Mijn waarde en beminde zoon, de Prins van Asturien, wordt tot generalissimus mijner legers benoemd.

De aankondiging van zijn besloten huwelijk zal eerlang aan den koninklijken raad van Kastilien geschieden, en ik vertrouw dat deze nieuwe band den roem en magt der Spaansche natie zal doen toenemen.

Mijn tweede zoon, de infant don *Juan Carlos*, zal groot-admiraal mijner koninklijke vlooten zijn, welke met hulp der goddelijke voorzienigheid, bestemd is, om tot de bevrediging mijner ongelukkige en oproerige kolonien mede te werken.

Mijne pogingen zullen strekken om met mijne bondgenooten, de diplomatische betrekkingen in de beste vriendschap te onderhouden.

Eindelijk zal mijn gouvernement onafgebroken werkzaam zijn, om het geluk der natie, met de maatregelen, die ten gevolge der revolutionaire pogingen, om de orde en rust te handhaven, noodzakelijk zijn, te vereenigen.

Gegeven te Valença de Alcantara, den 6den October 1833.

(geteekend) Ik DE KONING.

— Het hof van Napels heeft zoo men zegt aan het Fransche gouvernement het protest tegen de troonsbeklimming der infante *Isabella*, officieel doen beteekenen.

— Aan de bezetting der hoofdstad zijn sints twee dagen een aantal verlofpassen uitgereikt, hetgeen door de beurs zoo het schijnt, als het bewijs van vredelievende bedoelingen, is opgenomen.

— De graaf *d'Appony* wordt tegen het einde dezer maand alhier teruggewacht.

— Heden (15 November) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 102,50; op tijd 102,35; 3 pCt. kont. 75; op tijd 75,05; Nap. renten kont. 91,30; op tijd 91,65; Sp. perp. kont. 61¾; op tijd 62⅛; 3 pCt. kont. en op tijd 37; Cortes geopend 17¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den November.

Reeds sints eenigen tijd heeft zich het zonderling gerucht verspreid, dat het bestuur van het Hertogdom Nassau, wel verre van zich aan het Pruissische tol-traktaat aan te sluiten, onlangs een geheel afzonderlijk handels-verdrag met Frankrijk heeft aangegaan, waarbij van weerszijde belangrijke voorregten bedongen zijn, en onder anderen aan de Nassausche staten, de nagenoeg vrije invoer van wijnen en minerale wateren is toegestaan.

— De Bondstaten zijn uitgenoodigd geworden tot het bijwonen van de ministeriële conferentien op eene nader te bestemmen plaats in de Oostenrijksche Staten. Dezelve hebben alle daartoe hunne toestemming gegeven, en schijnen slechts de verdere mededeeling omtrent het oord waar, en den tijd wanneer deze conferentien zullen geopend worden, af te wachten, om onverwijld hunne gevolmagtigden van voorschriften te voorzien en naar de bestemde plaats te zenden. Van de zijde der groote Duitsche hoven zullen de hoofden der ministerien de conferentien bijwonen, doch de kleinere zullen gezamenlijk eenige gezanten benoemen, zoodat het getal der vertegenwoordigers van de Bondstaten niet meer dan *zeventien* zal bedragen. De president der Bondsvergadering zal, zoo het schijnt, ook bij die conferentie tegenwoordig wezen.

Omtrent de plaats, waar de bedoelde conferentie zal gehouden worden, schijnt men nog niet tot een besluit te zijn gekomen.

— Volgens brieven uit Berlijn, zou de graaf *van Lottum*, in plaats van den graaf *Maltzan*, benoemd worden tot Pruissisch gezant in 's Gravenhage.

— Men schrijft uit Weenen van den 6, dat, volgens brieven uit 's Gravenhage, van den 29 October, Z. M. de Koning der Nederlanden verklaard had, aan den wensch van het Oostenrijksche hof te willen gehoor geven, en alles wat in zijn vermogen was, te willen doen, om aan den strijd met Belgie een einde te maken.

Een Fransch courier was uit Parijs te Weenen aangekomen en een ander naar Konstantinopel vertrokken, belast, zoo men zegt, met depeches over het tusschen Rusland en Turkije gesloten traktaat, waartegen Frankrijk, zoo het schijnt, zich nog altijd wil verzetten.

Vorst *Lichtenstein*, bevelvoerend generaal in Bohemen, is, na eene slepende ziekte, dezer dagen te Praag overleden.

— De vergadering der Wurtembergsche standen zal waarschijnlijk in den loop der maand voor eenigen tijd worden geschorst. De kamer van afgevaardigden houdt zich thans in geheime zitting bezig, met de beraadslaging over de toetreding tot het Pruissische handel-verdrag. Men verzekert dat ruim twee derde deelen der leden zich voor dien maatregel hebben verklaard.

— De vierde provinciale *Landdag* van Westphalen is den 10den dezer, met de gewone plegtigheden, te Münster geopend geworden.

— In de zitting der Badensche afgevaardigden van den 12den is, volgens de Karlsruher Zeitung, door den Staatsraad *Winter* kennis gegeven, dat Z. K. H. de Groothertog besloten had, de Standen-Vergadering den volgenden dag, 13 November, te sluiten.

— De Keurprins Mede-Regent van Hessen heeft de Regerings-Raden *Meisterlin* en *Kock* tot Regerings-Commissarissen voor den eerlang te openen Landdag benoemd. De reeds opgekomen leden dier vergadering, ten getale van 35, hebben den 11den dezer eene

vooraanstaande zitting gehouden, om hunnen Voorzitter te kiezen. Onder degenen die de meeste stemmen op zich vereenigden, merkt men in de eerste plaats den bekenden Burgemeester van Kassel, den Heer *Schomburg*, op, terwijl ook uit de benoeming der overige kandidaten werd opgemaakt, dat de nieuwe kamer in den meest vrijzinnigen geest zamengesteld is.

— Te Weenen waren den 8 November de fondsen iets flaauwer dan den vorigen dag genoteerd; de 5 pCt. Metall. stonden 93⅜; 4 pCt. 82⅞; f 100 Loten 198½; Partialen 131¼; Bankbill. 54½; Bankact. 1200½, 1201.

ENGELAND.

LONDEN, den 16den November.

Reeds sints eenige dagen heeft men bij de onderscheidene legatien eene buitengewone beweging opgemerkt, welke zoo het schijnt tot de wederopening der conferentiën over de Belgische aangelegenheden zoude moeten leiden. De dagbladen verzekeren, dat de leden der conferentie de officiele kennisgeving hebben bekomen, dat bij de Duitsche bondsvergadering eene mededeeling van den koning der Nederlanden ontvangen is, waarbij de toestemming gevraagd wordt tot den afstand van een gedeelte van Luxemburg, en het zoude dien ten gevolge zijn, dat gisteren de Russische en Oostenrijksche gezanten, de Pruissische minister, de baron *Weissenberg*, en de Fransche zaakgelastigden, zich bij lord *Palmerston* op het ministerie van buitenlandsche zaken vereenigd hebben. Ook de Nederlandsche en Belgische gezanten hadden met den Engelschen staatsman onderscheidene bijeenkomsten.

— De Spaansche aangelegenheden, waarvan men overigens niets dan door de Fransche dagbladen verneemt, zijn het onderwerp van vele redeneringen. Even als vroeger *the Globe*, beweren ook thans andere dagbladen, het ministerie toegedaan, dat het Fransch gouvernement geene bevoegdheid heeft, om in den Spaanschen twist tusschen beide te komen.

— Uit Portugal heeft men niets nader vernomen.

— De invloed van den heer *O'Connell* schijnt in het laatste jaar niet toegenomen; immers de inzameling van vaderlandsche liefdegiften, onder zijnen naam gedaan, heeft ditmaal niet meer dan achtduizend ponden, en bijgevolg oneindig minder dan vroeger opgeleverd.

Men meent dat de geestelijkheid zulks heeft tegengewerkt. Intusschen duurt de oppositie-geest voort, en is zelfs de Lord Mayor van Dublin voor eenige dagen genoodzaakt geweest, de gemeenteraad, uit afgevaardigden der onderscheidene corporatien bestaande, te ontbinden.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd de 3 pCt. gecons. 88; de Holl. Werk. Schuld 2½ pCt. 49¾; 5 pCt. 93⅞; Portug. 70.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 16den November.*

	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ur.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ur.
NEDERLANDEN. pCt.							
Werkel. schuld 2½	48⅞	49⅛	49⅛	Cert. dito 18⅔ . 5	91⅞		
Dito dito 5	93	93 3/16	93 3/16	Obl. te Londen. 5			
Uitgestelde dito				Certif. te Hamb. 5			
Kansbill. dito	21 13/16	22 1/16	22 à 1/16	Inschrijv. Assig. 6	65⅛		
Amort. Syndic. 4½	86¾	87½	87¼	Certificat. dito 6			
Dito dito 3½	70	70¼	70¼	POLEN.			
Schatkistbiljett. 6	102			Amd. Loot. fl. 300.	107¾		
Oorlogslasten 5	100⅛			PRUISSEN.			
Leening 1831 6				Dito dito R. 50	90¼		
Handel-Maats. 4½	94½			OOSTENRIJK.			
FRANKRIJK.				Dito dito f 100.			
Inschr. Grootb. 3	74⅝			Dito dito » 250. 4			
ENGELAND.				Metalliek 5	92		
Dito per 12 Aug. 3				Dito Lond. gen. 5			
SPANJE.				Dito 2½			
Certificat. Amst. 5	56¾	56 13/16	56⅝	Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito f 1000 3	37	37½	37	Dito 4			
Uitges. 3 pc. Sch. 5	11½			Cert. Stadsb. dit. 2½			
Cort. Bons. Lond. 5	17¾	18	18	Ween. Bankact. 3			
NAPELS.				DENEMARKEN.			
Certificat. *L & B* 5	82¾			Leening te Lond. 3			
Dito *Falc. & C.* 5	85			BRASILIEN.			
Leen. Lond. *R.* 5				Dito *Rotschild.* 5	66	66⅛	
RUSLAND.				GRIEKSCHE.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	100½	100⅝	100⅝	Dito te London. 5			
Dito dito 1828/31 5							

Ter Effecten-Societeit van gisteren te Amsterdam was de handel in hollandsche fondsen, met iets flaauwere prijzen, niet zeer groot. Van vreemde ging alleen in 5 pCt. perpetuelen een weinig om. Ziehier den loop der prijzen. Integr. 2½ pCt. 49, 48 15/16, 49; Holl. 5 pCt. 92 15/16, 93; Kansbilletten f 22, 21 15/16, 22; Perpet. 5 pCt. 56 1/16, 55 15/16.

*** De ondergeteekende heeft zich voorgesteld met zijne Zuster, Mejr. DAHMEN, uit 's *Hage*, met toestemming van den Heere Opperbevelhebber dezer Vesting, op Woensdag den 20sten November, alhier in de Zaal van den Schouwburg te geven:

Vocaal- en Instrumentaal Concert.

Hij zal de eer hebben het Kunstminnend Publiek eene *Abonnements-Lijst* ter teekening aan te bieden en hoopt daardoor in staat gesteld te worden zijn voorgenomen plan ten uitvoer te brengen.

BREDA, den 16. November 1833.

W. H. DAHMEN,
Violist en Muzijk-Directeur van Nymegen.

EXTRACT op den eisch tot Scheiding van Goederen.

Ingevolge appointement van den Heere President der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Breda*, van den zesden November 1833, behoorlijk geregistreerd, is, bij exploit van den *zestienden* derzelve maand, mede behoorlijk geregistreerd, door MARIA GEERTRUIDA VAN DER STEENSTRATEN, Echtgenoote van FRANCISCUS BOSMANS, Koopman wonende te *Breda*, tegen derzelve haren Man eisch gedaan, onder andere mede tot SCHEIDING VAN GOEDEREN, en daarbij tot haren Prokureur gesteld CORNELIS FRANCISCUS MICHIELSEN, postulerende voor welgemelde Regtbank, wonende te *Breda*, in de Eindstraat wijk B. n°. 27. Voor Extract Conform.

De Prokureur van de Rekwirante,
MICHIELSEN.

*** De Notaris VERKOUTEREN, te *Geertruidenberg*, hiertoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Breda*, zal, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton, in het openbaar verkoopen:

Een uitmuntend schoon, groot en goed doortimmerd WOONHUIS, waarvan de Vertrekken, zoo beneden als boven, allen voorzien van Gestukadoorde Zoldering en meerendeels Behangen, met KOETSHUIS, STALLING en daaraan verheeld staande *twee* van ouds zoo zeer beroemde BIERBROUWERIJEN, genaamd: *DE BEL* en *POSTHOORN* met verdere getimmertens, ERF en WERKTUIGEN tot voorzeide Affaire behoorende, alles bij en aan den anderen, staande en gelegen binnen de stad *Geertruidenberg*, en aldaar gemerkt wijk A. n°. 32, de Brouwerijen of Erf aan de achterzeide palende, tot op de Havenkant aldaar; alsmede nog *twintig* perceelen, zoo BOUW- als GROESLAND, waaronder extra goed Gewas leverende Buiten Hooiland, ook een groot gedeelte van den *Amilia-Polders Zeedijk*, met daarbij behoorende BOEREWOONHUIS, SCHUUR, HOFGROND, BOGAARD en verdere aangehoorigheden, alles gelegen in den *Amilia-Polder* en nagelaten door wijlen Vrouwe P. C. SCHATTELEIN, in leven Weduwe ESPRET D'OZENNE.

Deze verkoop zal geschieden binnen de stad *Geertruidenberg*, in het Koffijhuis van J. C. TINDAL, op Donderdag den 28sten November 1833, des avonds ten vijf uren voor Provisioneele toewijzing, en drie weken daarna, of Donderdag den 19den December, voor difinitieve verkoop. Nader onderrigt inmiddels te bekomen ten kantore van Notaris bovengenoemd.

SCHOUWBURG TE BREDA.

MET HOOGE GOEDKEURING.

Het Gezelschap Operisten van *Amsterdam*, onder Directie van *J. H. DESSAUR*, zal het genoegen hebben te vertoonen: Op Dingsdag den 19. November 1833. DER BARBIER VON SEVILLA, groote, vermaarde, komieke Opera, in *vier* bedrijven, naar het Italiaansch muzijk van *Rossini*.

Ter gelegenheid van den Verjaardag van H. M. de Koningin, op den 18den dezer, zullen *de Volksliederen* worden gezongen.

Aanvang precies ten *half zeven* ure, einde ten *tien* ure.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN.

In Dienst der General Post-office, voor Passagiers en Goederen.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company, in bovengemelde Dienst, vertrekken geregeld iederen Woensdag en Zaturdag van *London* en *Rotterdam*.

Het vertrek van *Rotterdam* is bepaald op:

Woensdag den 20. November, des morgens ten 7 ure.

Nadere inlichting bij de Agenten voornd, { W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

CHEZ BROESE ET COMP., LIBRAIRES A BREDA, EST EN VENTE:

I. **MAGASIN PITTORESQUE.**

à f 3,00 par An.

52 livraisons formeront un volume; il y aura par feuille 5 à 6 gravures, représentant les monuments les plus remarquables de l'univers, les sujets les plus intéressans concernant l'histoire naturelle, l'agriculture, l'industrie, le commerce, etc., etc.

Le prix de la souscription sera payable lors de la réception de la première livraison. Les lettres ou envois d'argent devront être affranchis.

II. VUES PITTORESQUES DES LACS, DES MONTAGNES, DES PARAGES ET DES CHATEAUX DES COMTÉS DE WESTMORELAND, CUMBERLAND, DURHAM ET NORTHUMBERLAND; d'apres les dessins originaux de THOMAS ALLOM; avec des notices historiques et topographiques, par J. F. GERARD, A. M.

L'ouvrage forme un vol in-quarto, imprimé sur papier fin. Chaque livraison contient quatre vues gravées en taille douce, supérieurement executées. Il parait un numero tous les quinze jour, prix 60 cent.

III. NOUVEAU LANGAGE DES FLEURS, ou parterre de FLORE, contenant le symbole et le langage des fleurs, leur histoire et leur origine Mythologique, ainsi que les plus jolis vers Composés à ce sujet. Orné de 19 planches dissinees et Coloriées par les meilleurs artistes. Prix. Broché f 3,50. Cartonné 4,—. Relié f 6,—.

Te BREDA, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers